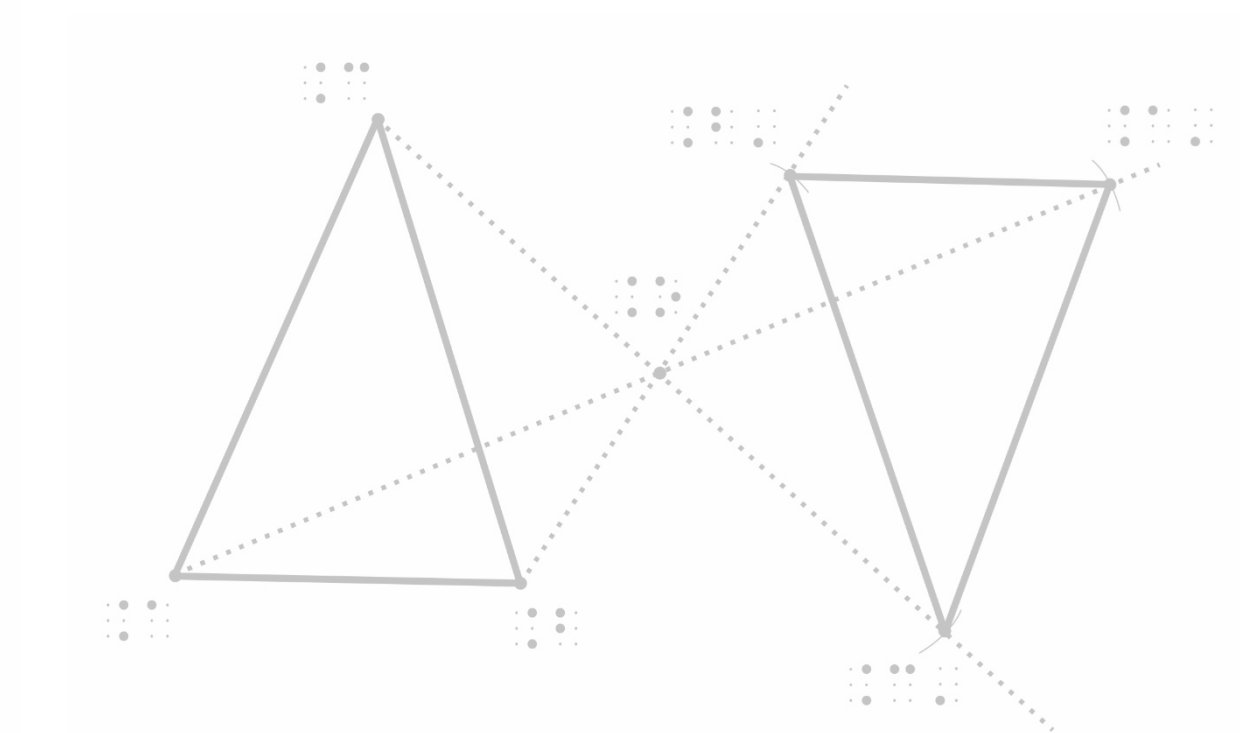
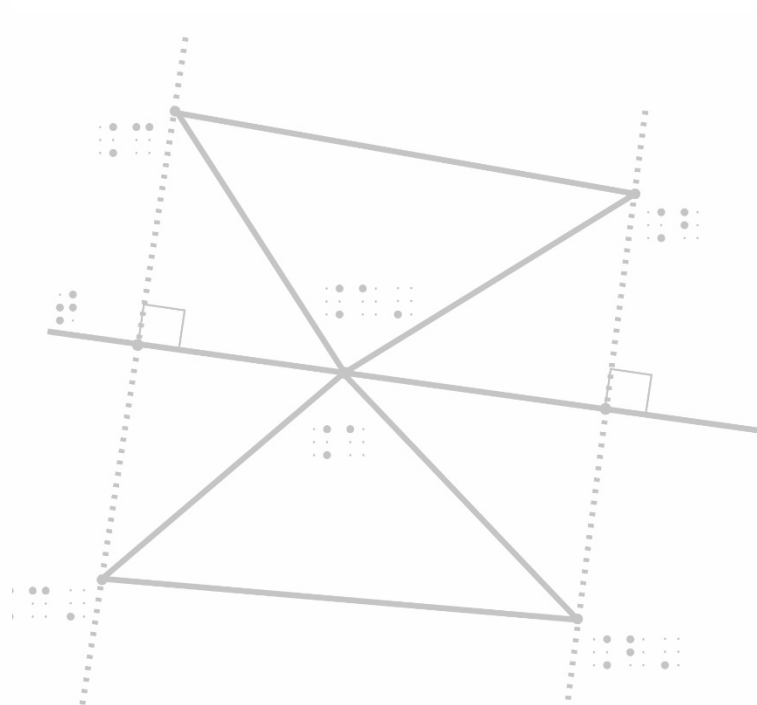

Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo,
inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne
Langusova ulica 8, 1000 Ljubljana, Slovenija

KATALOG DEJAVNOSTI 2020/2021

KATALOG DEJAVNOSTI 2020/2021

Informacije o dejavnostih, ki se bodo izvajale v šolskem letu 2020/2021, bomo objavljali na spletni strani www.center-iris.si.

Za sprotno obveščanje o dogodkih se naročite na e-novice Centra IRIS (prijavite se na spletni strani).

POMEMBNO OBVESTILO

Dejavnosti, objavljene v katalogu, bodo potekale v živo. V primeru poslabšanja epidemiološke slike, se bomo potrudili, da bo večina izvedena na daljavo, o čemer boste prijavljeni pravočasno obveščeni!

Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne

Langusova ulica 8
1000 Ljubljana
Slovenija

KONTAKT

Telefon: (01) 2442-750
spletna stran: www.center-iris.si
e-pošta: info@center-iris.si

• Izdal Center IRIS • Ravnateljica Katjuša Koprivnikar •
• Jezikovni pregled Tatjana Murn • Oblikovanje Tanja Rudolf • Priprava tiskanega in e-dokumenta Center IRIS • Ljubljana 2020 •

Foto naslovnica: Predloge tipnih prikazov za matematiko, arhiv Center IRIS

Kazalo

1.	DEJAVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE, DIJAKE IN NJIHOVE STARŠE.....	5
1.1	DELAVNICA ZA STARŠE OTROK IZ ZGODNJE OBRAVNAVE.....	5
1.2	DELAVNICA ZA STARŠE OTROK S KOMBINIRANIMI MOTNJAMI.....	5
1.3	DELAVNICA ZA PREDŠOLSKO OTROKE IN NJIHOVE STARŠE	5
1.4	DELAVNICA ZA UČENCE 1. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNH STRATEGIJ	6
1.5	DELAVNICA ZA UČENCE 2. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNH STRATEGIJ	6
1.6	DELAVNICA ZA UČENCE 3. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNH STRATEGIJ	7
1.7	DELAVNICA ZA DIJAKE SREDNJE ŠOLE, UČENJE PODPORNH STRATEGIJ	7
1.8	SREČANJE DIJAKOV ZAKLJUČNIH LETNIKOV	7
1.9	MEDNARODNI TABOR KOMUNIKACIJE IN RAČUNALNIŠTVA.....	8
2.	ŠPORTNE AKTIVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE IN DIJAKE	8
2.1	ZIMSKA ŠOLA V NARAVI, ČŠOD KRANJSKA GORA.....	8
2.2	LETNA ŠOLA V NARAVI.....	8
2.3	ŠPORTNI VIKEND ZA 3. TRIADO IN SŠ	9
2.4	SMUČANJE/TEK NA SMUČEH ROGLA	9
2.5	SMUČANJE/TEK NA SMUČEH KRANJSKA GORA	9
3.	SPECIALNA ZNANJA V ORGANIZACIJI CENTRA IRIS.....	10
3.1	VAJE ČUTIL	10
3.2	VSAKODNEVNA OPRAVILA IN SPRETNOSTI	10
3.3	ORIENTACIJA IN MOBILNOST	10
3.4	RAČUNALNIŠKO OPISMEJENJE	11
3.5	MATEMATIKA IN LINEARNI MATEMATIČNI ZAPIS ZA SLEPE	11
3.6	IZVAJANJE DODATNE STROKOVNE POMOČI	12
4.	SREČANJE SKUPIN SPREMLJEVALCEV	12
4.1	SKUPINA ZA SPREMLJEVALCE SLEPIH IN SLABOVIDNIH OTROK IN DIJAKOV.....	12
5.	DEJAVNOSTI NA VRTU ČUTIL	13
6.	ODDELEK STRNJENE OBRAVNAVE DSP	13
7.	DEJAVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA.....	14
7.1	TEČAJ RAČUNALNIŠTVA ZA OTROKE S PPPU	15
7.2	RAZVIJANJE BRALNIH VEŠČIN ZA OTROKE S PPPU	16
7.3	VEČČUTNO UČENJE ZA OTROKE S PPPU, DELAVNICA ZA 1. TRIADO.....	16
7.4	TEČAJ ZA UČENCE 3. TRIADE IN SREDNJEŠOLCE.....	16

7.5 DELOVNA IZKUŠNJA ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE	17
7.6 ŠOLA ZA STARŠE	17
7.7 5. SREČANJE SPREMLJEVALCEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH OTROK.....	18
7.8 MENTORSTVO: za dijake, študente, starše	18
7.9 TESTIRANJE ZA SKOTOPIČNI SINDROM / SINDROM HELEN IRLAN.....	19
7.10 PREDSTAVITEV REZULTATOV PROJEKTA.....	20
8. IZOBRAŽEVANJA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH IN ŠOLAH V OKVIRU PROJEKTA Z ROKO V ROKI POMOČ.....	21
.....	22
8.1 SKUPINA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH, KI DELAJO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI OZ. OTROKI Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE	22
8.2 SKUPINA UČITELJEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV	23
8.3 NADALJEVALNI SEMINAR BRAJICE	23
8.4 DELO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI OZ. OTROKI Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE V PREDŠOLSKEM OBDOBJU	23
8.5 SEMINAR ZA UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV	24
8.6 POMOČ Z LIKOVNO UMETNOSTJO	25
8.7 SEMINAR ZA POMOČNIKE IN NADZORNE UČITELJE SLEPIH IN	25
SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV PRI ZUNANJEM PREVERJANJU ZNANJA	25
8.8 ZAČETNI SEMINAR BRAJICE.....	26
8.9 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLABOVIDNE	26
8.10 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLEPE.....	27
PRIJAVE IN INFORMACIJE.....	28
Koledar 2021/2020	29

1. DEJAVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE, DIJAKE IN NJIHOVE STARŠE

1.1 DELAVNICA ZA STARŠE OTROK IZ ZGODNJE OBRAVNAVE

Datum izpeljave: **17. marec 2021**

Koordinator: Tara Bartolj

Kontakt: tara.bartolj@center-iris.si

Vsebina: Delavnica je namenjena staršem otrok zgodnje obravnave. Potekala bo v prostorih Centra IRIS in bo predvidoma trajala 6 pedagoških ur v dopoldanskem času. Program delavnice boste starši prejeli približno 2 tedna pred izvedbo same delavnice. Za varstvo otrok bo poskrbljeno v vrtcu Centra IRIS.

1.2 DELAVNICA ZA STARŠE OTROK S KOMBINIRANIMI MOTNJAMI

Datum izpeljave: **7. januar 2021**

Koordinator: Jelena Grlica (Tjaša Kavčič)

Kontakt: jelena.grlica@center-iris.si

Vsebina: Delavnice bodo potekale v prostorih Centra IRIS in sicer po 3 pedagoške ure v popoldanskem času. Namenjene so staršem otrok s kombiniranimi motnjami. Teme delavnic bodo starši prejeli v vabilu, ki ga bodo prejeli približno 2 tedna pred izvedbo same delavnice.

1.3 DELAVNICA ZA PREDŠOLSKO OTROKE IN NJIHOVE STARŠE

Datum izpeljave: **15. april 2021**

Koordinator: Ajda Mikolič (Janja Hrastovšek)

Kontakt: ajda.mikolic@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene slepim in slabovidnim predšolskim otrokom in njihovim staršem. Prva delavnica bo potekala v popoldanskem času v obsegu 3 pedagoških ur; vzporedno bodo potekale dejavnosti za otroke in za starše. Druga delavnica bo potekala v soboto, ko se bodo srečale vse družine tako vrtčevskih kot tudi osnovnošolskih otrok, ki so obravnavani v okviru Centra IRIS.

1.4 DELAVNICA ZA UČENCE 1. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 1.-2 oktober 2020**
2. delavnica POST: 20. marec 2021
3. delavnica POST: 15. maj 2021

Koordinator: Tina Kastelic, Damjana Oblak
Kontakt: tina.kastelic@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene učencem prve triade, njihovim staršem in sorojencem. Z različnimi dejavnostmi bomo izvajali del specialno-pedagoških programov kot so vsakodnevna opravila in spretnosti, orientacija in mobilnost, komunikacija. Preko delavnic bomo gradili prijateljstvo, se družili in zabavali, pisno in ustno komunicirali, se urili v samostojnosti pri določenih opravilih in samostojnem gibanju v znanem in manj znanem okolju.

Delavnice so namenjene učencem tretje triade. Izvedena bo ena dvodnevna delavnica ter dve enodnevni sobotni delavnici. Pri dvodnevni delavnici imajo učenci možnost nočitve v Centru IRIS. Druga delavnica (20. marec) bo izvedena na treh lokacijah, med katerimi lahko izbirate: Maribor, Ljubljana, Koper. Tretje delavnice se lahko udeleži cela družina. Potekala bo na Centru IRIS.

Skozi različne dejavnosti se bodo prepletala vsa specialna znanja. Program posamezne delavnice boste starši in učenci prejeli pravočasno.

1.5 DELAVNICA ZA UČENCE 2. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 8.-9. oktober 2020**
2. delavnica POST: 20. marec 2021
3. delavnica POST: 15. maj 2021

Koordinator: Peter Rot, Tina Ftičar
Kontakt: peter.rot@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene učencem druge triade. Izvedena bo ena dvodnevna delavnica ter dve enodnevni sobotni delavnici. Pri dvodnevni delavnici imajo učenci možnost nočitve v Centru IRIS. Na tej delavnici bodo učenci 6. razreda testirani za prilagoditve, ki jih bodo potrebovali pri opravljanju NPZ. Druga delavnica (20. marec) bo izvedena na treh lokacijah, med katerimi lahko izbirate: Maribor, Ljubljana, Koper. Tretje delavnice se lahko udeleži cela družina. Potekala bo na Centru IRIS.

Skozi različne dejavnosti se bodo prepletala vsa specialna znanja. Program posamezne delavnice boste starši in učenci prejeli pravočasno.

1.6 DELAVNICA ZA UČENCE 3. TRIADE OSNOVNE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 15.-16. oktober 2020**
2. delavnica POST: 20. marec 2021
3. delavnica POST: 15. maj 2021

Koordinator: Mateja Jenčič, Grega Hribar
 Kontakt: mateja.jencic@center-iris.si

Vsebina: Delavnice so namenjene učencem tretje triade. Izvedena bo ena dvodnevna delavnica ter dve enodnevni sobotni delavnici. Pri dvodnevni delavnici imajo učenci možnost nočitve v Centru IRIS. Na tej delavnici bodo učenci 9. razreda testirani za prilagoditve, ki jih bodo potrebovali pri opravljanju NPZ. Druga delavnica (20. marec) bo izvedena na treh lokacijah, med katerimi lahko izbirate: Maribor, Ljubljana, Koper. Tretje delavnice se lahko udeleži cela družina. Potekala bo na Centru IRIS.

Skozi različne dejavnosti se bodo prepletala vsa specialna znanja. Program posamezne delavnice boste starši in učenci prejeli pravočasno.

1.7 DELAVNICA ZA DIJAKE SREDNJE ŠOLE, UČENJE PODPORNIH STRATEGIJ

Datum izpeljave: **1. delavnica POST: 22.-23. oktober. 2020**
2. delavnica POST: 4.-5. februar 2021

Koordinator: Karmen Grum (1.), Mia Kačič (1.), Tatjana Murn (2.), Marija Jeraša (2.)
 Kontakt: karmen.grum@center-iris.si

Vsebina: Delavnici sta namenjeni slepim in slabovidnim dijakom gimnazij, srednjega in nižjega poklicnega izobraževanja, ki so vključeni v izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in DSP.

Delavnici sta dvodnevni, zato imajo dijaki možnost nočitve v Centru IRIS. Vzporedno z drugo delavnico bo potekalo srečanje dijakov zaključnih letnikov srednješolskih programov.

Program posamezne delavnice boste dijaki prejeli pravočasno.

1.8 SREČANJE DIJAKOV ZAKLJUČNIH LETNIKOV

Datum izpeljave: **4.-5. februar 2021**
 Koordinator: Marija Jeraša
 Kontakt: marija.jerasa@center-iris.si

Vsebina: Vzporedno z drugo delavnico »Učenje podpornih strategij za dijake srednje šole« bo potekalo srečanje dijakov zaključnih letnikov srednješolskih programov.

1.9 MEDNARODNI TABOR KOMUNIKACIJE IN RAČUNALNIŠTVA

Datum izpeljave: **14.-23. julij 2021**

Koordinator: Grega Hribar

Kontakt: grega.hribar@center-iris.si

Vsebina: ICC - international camp on communication and computers for blind and visually impaired
Tabori ICC so namenjeni slepim in slabovidnim mladostnikom. Organizira jih International Association ICC s sedežem v Linzu v Avstriji ter država gostiteljica. Tabori so dobra priložnost, da slepi in slabovidni mladostniki spoznajo, kaj prilagojena informacijsko-komunikacijska tehnologija lahko stori zanje. Ob tem se dijaku družijo z vrstniki iz vse Evrope, urnik je napolnjen tudi s prostočasnimi dejavnostmi, izleti in zabavo. Koordinator ICC za Slovenijo je Grega Hribar. Vsako leto se tabora udeležijo tudi slovenski dijaki.

2. ŠPORTNE AKTIVNOSTI ZA OTROKE, UČENCE IN DIJAKE

2.1 ZIMSKA ŠOLA V NARAVI, ČŠOD KRANJSKA GORA

Datum izpeljave: **1.-5. februar (6. do 8. razred)**

Koordinator: Gašper Tanšek

Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si

Vsebina: Zimska ŠVN je namenjena otrokom od 6. razreda do 8. razreda. Otroci se naučijo osnov smučanja in teka na smučeh ter se spoznajo z različnimi zimskimi športnimi radostmi. Marsikateri prvič občutijo, kakšno je življenje od doma in preživijo zimske počitnice v družbi sovrstnikov. Ob športnih aktivnostih poteka tudi pester program raznolikih aktivnosti, ki spodbujajo otrokovo kreativnost in samostojnost. otroka.

2.2 LETNA ŠOLA V NARAVI

Datum izpeljave: **7.-11. junij (1. do 5. razred, NIS, PPVIZ, predšolski)**

Koordinator: Gašper Tanšek

Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si

Vsebina: Poletna šola v naravi je namenjena vsem slepim in slabovidnim otrokom, ki obiskujejo vrtec, oddelek PPVIZ ali osnovno šolo od 1. r do 5.r. V poletni šoli v naravi se otroci spoznajo z različnimi športnimi in socializacijskimi vsebinami. Učitelji poskrbimo, da je otrokom lepo, da se zabavajo, so v družbi in da naredijo kvaliteten korak naprej v razvoju. Stik

z morjem običajno otroka vzpodbudi k večji želji po plavanju. Vse tiste, ki še ne znajo plavati, skušamo naučiti.

2.3 ŠPORTNI VIKEND ZA 3. TRIADO IN SŠ

Datum izpeljave: **zima, pomlad 2021**
 Koordinator: Anja Pečaver, Gašper Tanšek
 Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si, anja.pecaver@center-iris.si

Vsebina: Na športnem vikendu bomo z udeleženci izvedli program, ki vključuje razne športne igre za slepe in slabovidne, fitness, plavanje, rolanje, pohodništvo, kolesarjenje v tandemu, pilates (oz. funkcionalno vadbo) in se spoznali še s kakšnim novim športom (curling, softball ...). Če povzamemo, veliko se bomo gibali, se zdravo prehranjevali ter krepili socialne veščine.

2.4 SMUČANJE/TEK NA SMUČEH ROGLA

Datum izpeljave: **sobota januar/februar 2021**
 Koordinator: Anja Pečaver, Gašper Tanšek
 Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si, anja.pecaver@center-iris.si

Vsebina: Z udeleženci športne sobote bomo spoznali oziroma utrdili znanje alpskega smučanja, teka na smučeh, ter se obenem zabavali ob snežnih igrah.

2.5 SMUČANJE/TEK NA SMUČEH KRANJSKA GORA

Datum izpeljave: **sobota januar/februar 2021**
 Koordinator: Anja Pečaver, Gašper Tanšek
 Kontakt: gasper.tansek@center-iris.si, anja.pecaver@center-iris.si

Vsebina: Z udeleženci športne sobote bomo spoznali oziroma utrdili znanje alpskega smučanja, teka na smučeh, ter se obenem zabavali ob snežnih igrah.

3. SPECIALNA ZNANJA V ORGANIZACIJI CENTRA IRIS

Učencem vseh nivojev izobraževanja nudimo usposabljanje za specialno-pedagoške veščine in spretnosti, s katerim nadomeščajo primanjkljaje, nastale zaradi slepote in slabovidnosti.

3.1 VAJE ČUTIL

Opis: Manj ko otrok vidi, manj je motiviran za spontano opazovanje stvari okoli sebe. Takega otroka je potrebno toliko bolj vzpodbujati h gledanju in k opazovanju. Slep otroci z majhnimi ostanki vida so vključeni k vajam po predhodnem preizkusu.

Cilji:

- Razvijajo sposobnost praktične uporabe preostalega vida.
- Usposobijo se za zavestno opazovanje in odpravljajo pasivnost gledanja.
- Razvijajo in urijo orientacijo.
- Krepijo občutek samozavesti in pozitivne samopodobe.
- Razvijajo in urijo sposobnost senzorične integracije (vidno- gibalne, vidno- slušne, slušno-gibalne, vidno- tipne, slušno-tipne, tipno-gibalne).

3.2 VSAKODNEVNA OPRAVILA IN SPRETNOSTI

Opis: V delavnici bodo učenci usvajali veščine vsakodnevni navad in za življenje potrebnih spretnosti, kar ima za slepega in slabovidnega učenca splošni vzgojni in izobraževalni pomen.

Okvara vida preprečuje in zavira sprejemanje zunanjih pobud po določeni aktivnosti. Zato je potrebno, da učenec postopoma avtomatizira in nadzira svoje kretnje in opravila, ki postopoma preidejo v spretnosti. Učenec osvoji in utrjuje razne vsakodnevne spretnosti in navade.:

- osnovna vsakodnevna opravila,
- opravila v povezavi z osebnim urejanjem,
- opravila v povezavi s higieno,
- opravila v povezavi s prehrano.

3.3 ORIENTACIJA IN MOBILNOST

Opis: Orientacija in mobilnost je temeljnega pomena za vsestranski razvoj slepih in slabovidnih, ker ublaži in odpravlja posledice senzorne motnje v smislu odpravljanja gibalne oviranosti in zoženja socialnih situacij in stikov. Osnovni cilj predmeta je v smislu samostojnega in varnega gibanja usposobiti vsakega slepega oz. slabovidnega otroka.

Je individualna oblika usposabljanja za slepe učence in učence z minimalnim vidom. Učenci osvojijo predstave v prostoru in se naučijo

samostojnega gibanja s treningom preostalih čutil. Vaje in treningi so postopni od predšolskega obdobja do zaključka šolanja in tudi kasneje.

Splošni cilji orientacije in mobilnosti:

- da se usposobijo v gibanju, obvladovanju svojega telesa, prostora in širšega okolja,
- se usposobijo za čim bolj samostojno življenje,
- posebej razvijajo in urijo čutila (tip, voh, sluh, čutilo za toploto, ravnotežje in gibalne občutke), razvijajo si občutek varnosti, samozavesti in samopodobe,
- postajajo bolj motivirani za samostojno hojo s pripomočki,
- vzpostavljajo stik z okoljem na čim bolj naraven način,
- usposablajo se za zavesten in aktiven odnos do okolja in v medsebojnih človeških odnosih,
- usposobijo se za čim bolj samostojno in neodvisno življenje od okolja,
- razvijajo si grobo in fino motoriko,
- pridobivajo si znanja za uspešno komunikacijo,
- razvijajo in urijo si spomin, večajo koncentracijo in utrjujejo samostojnost in zanesljivost pri opravljanju vsakodnevnih opravil.

3.4 RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE

Opis: Na začetku pridobijo učenci osnovna znanja računalniškega opismenjevanja, ki so potrebna za razumevanje in samostojno uporabo računalnika. V nadaljevanju se ta znanja spiralno nadgradijo, poglobijo in razširijo z uporabo osnovne programske opreme in računalniških omrežij. Poudarek je na uporabi prilagojene IKT za slepe in slabovidne.

Računalništvo je ciljno naravnano. Učenci:

- spoznavajo osnovne pojme računalništva, vlogo in pomen računalnika in z njim povezane običajne in prilagojene tehnologije v sodobni družbi,
- pridobivajo temeljna znanja, spretnosti in navade za učinkovito in uspešno uporabo sodobne IKT za zadovoljevanje svojih in družbenih potreb,
- se usposobijo v slepem desetprstnem tipkanju,
- se usposobijo za uporabo osnovnih računalniških orodij,
- razvijajo sistematičnost, samostojnost, ustvarjalnost in kreativnost pri delu z računalnikom,
- razvijajo komunikacijske zmožnosti in spretnosti,
- pridobivajo spretnosti izobraževanja z računalniško tehnologijo,
- pridobivajo temelj za nadaljnjo komunikacijo in izobraževanje z računalniško tehnologijo.

3.5 MATEMATIKA IN LINEARNI MATEMATIČNI ZAPIS ZA SLEPE

Opis: Učenci in dijaki z motnjo vida morajo doseči enakovreden standard znanja, za kar na nekaterih področjih matematike potrebujejo prilagojene strategije in orodja, za katere jih je potrebno dodatno usposobiti – prilagojeno njihovi motnji vida.

Učenci in dijaki, ki pri pouku uporabljajo računalnik s prilagojeno programsko opremo za slepe oziroma slabovidne (za pisanje zapiskov, reševanje delovnih listov, pri preverjanju in ocenjevanju znanja, učitelji jim gradivo pripravijo v elektronski obliki ...), imajo največ težav pri zapisu matematike.

Cilji:

- Učenje linearnega matematičnega zapisa za slepe.
- Usvajanje pisnih algoritmov (npr. za osnovne računske operacije z večmestnimi števili) s strategijami, ki so prilagojene za slepe in slabovidne.
- Vzpostavljanje realnih predstav o količinah in njihovih medsebojnih odnosih.
- Učenje strategij geometrijskega načrtovanja.
- Razvijanje predstavljivosti in orientacije pri geometriji na ravnini in v prostoru.
- S pripomočki (tipne slike, modeli ...) razvijati razumevanje ravninskih in prostorskih odnosov med geometrijskimi elementi.

3.6 IZVAJANJE DODATNE STROKOVNE POMOČI

Izvajanje DSP za nekatere predmete oz. predmetna področja, pri katerih prihaja do specifičnega načina in tehnik usvajanja učne snovi ter so potrebni specialni didaktično-metodični procesi. Predmeti, pri katerih nudimo pomoč, so na primer: matematika, slovenščina, angleški jezik, nemški jezik, naravoslovje ...

4. SREČANJE SKUPIN SPREMLJEVALCEV

4.1 SKUPINA ZA SPREMLJEVALCE SLEPIH IN SLABOVIDNIH OTROK IN DIJAKOV

Datum izpeljave: **jesen 2020**, od 14.00 do 17.00 in
pomlad 2021 od 14.00 do 17.00

Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik

Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

Vsebina: Srečanje je namenjeno druženju, izmenjavi izkušenj in dodatnemu usposabljanju za spremljanje slepih/slabovidnih otrok in dijakov. Srečanje bo organizirano v obliki predavanja in delavnice. Glavna tema srečanja: *Jaz in moje izkušnje spremljevalca. Orientacija in mobilnost*. Prilagoditve okolja.

Trajanje: 8 pedagoških ur

5. DEJAVNOSTI NA VRTU ČUTIL

Kontakt: vrt.cutil@center-iris.si

Opis: Na Vrtu čutil organiziramo vodene ogledе in delavnice za različne starostne skupine (vrtec, OŠ, SŠ in odrasli). Osnovna delavnica traja od ene do treh ur in je namenjena predstavitvi slepote in slabovidnosti, orientaciji in mobilnosti ter športu slepih. Delavnice oz. ogledi potekajo na prostem in ob ugodnem vremenu.

Z delavnicami v šolskem letu 2020/21 bomo pričeli v spomladanskem času in sicer bodo mogoči obiski od torka do petka v času od 9. do 13. ure oz. po dogovoru. Za ogled se dogovorite po e-pošti: vrt.cutil@center-iris.si najmanj 2 tedna vnaprej. Število oseb, ki jih bomo lahko sprejeli, bo odvisno od veljavnih ukrepov in priporočil za izvajanje dejavnosti z namenom preprečevanja okužbe z virusom SARS-CoV-2. Ker delavnice potekajo na prostem, obiski ob slabem vremenu niso izvedljivi in jih v dogovoru z vami preložimo na drug prost termin.

Cena delavnic je 2 EUR na vrtčevskega otroka oz. 3 EUR na učenca, za spremljevalce otrok in otroke s posebnimi potrebami je obisk brezplačen. Prazniki in šolske počitnice: zaprto. Ogled oz. dostop na vrt brez vodstva ni možen.

6. ODDELEK STRNJENE OBRAVNAVE DSP

Datum izpeljave: **šolsko leto 2020/2021**, september 2020 – junij 2021

Koordinator: Mia Kačič

Kontakt: mia.kacic@center-iris.si

Vsebina: Pomoč v okviru oddelka za strnjeno obravnavo DSP je namenjena slepim in slabovidnim otrokom ter otrokom z okvaro vidne funkcije, ki so vključeni v inkluzijo. Če se pojavijo težave pri usvajanju težje učne snovi, pojmov in predstav, uvajanju novega učnega pripomočka, specialnih znanj, pripravah na NPZ, tekmovanja, bralno značko ipd., imajo otroci možnost, da se vključijo v oddelek strnjene obravnave DSP na Centru IRIS, kjer jim lahko pomagamo pri omenjenih ali drugih težavah. Z učno snovjo v tem primeru ne bodo v zaostanku, spoznali bodo svoje vrstnike iz Centra IRIS, vključeni bodo v mirnejše okolje in nudeno jim bo več individualne pomoči. Obisk oddelka je mogoč za en dan ali za več časa (v tem primeru je poskrbljeno za prenočitev v našem domu, kjer bivajo tudi drugi otroci) in se lahko izvede večkrat tekom šolskega leta.

7. DEJAVNOSTI V OKVIRU PROJEKTA

Strokovni center za celostno podporo otrokom in mladostnikom z okvaro vida ter otrokom in mladostnikom s primanjkljaji na posameznih področjih učenja nadaljujemo tudi v 2020/2021

Center IRIS - Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne je spomladi 2017 začel s projektom **Strokovni center za celostno podporo otrokom in mladostnikom z okvaro vida ter otrokom in mladostnikom s primanjkljaji na posameznih področjih učenja**. Projekt se je zaključil 30. 9. 2020, z dejavnostmi pa nadaljujemo tudi v 2020/2021

Zakaj smo se za projekt sploh odločili?

Osebe z okvaro vida potrebujejo celostno podporo od prvega dne dalje, ko se okvara vida ugotovi. Slepota in slabovidnost sta senzorni motnji, ki močno vplivata na veščine komunikacije, gibanja in socializacije. Še toliko težje je otrokom in mladostnikom, ki imajo pridružene motnje (gluho-slepota, avtizem, motnje v duševnem razvoju ...). Sistematična in kontinuirana podpora družini in otrokom oz. mladostnikom z okvaro vida je nujna od rojstva dalje, saj le tako lahko v čim večji meri vplivamo na celostni razvoj otroka in opolnomočimo družino. Prav tako pomoč in podporo potrebujejo strokovni delavci, delodajalci in širše družbeno okolje. Praktično ne obstaja področje, ki se ne bi dotikalo življenja oseb z okvaro vida.

Projekt zajema sledeče ciljne skupine:

- otroci in mladostniki z okvaro vida ter tisti z dodatnimi motnjami od rojstva do vstopa na trg delovne sile,
- otroci in mladostniki s primanjkljaji na posameznih področjih PPPU*,
- družine otrok in mladostnikov z okvaro vida in otrok in mladostnikov s PPPU*,
- strokovni delavci v vrtcih, šolah in drugih ustanovah,
- potencialni delodajalci,
- širše okolje.

*PPPU – primanjkljaj na posameznih področjih učenja

V okviru projekta se izvajajo naslednje dejavnosti:

- celostna ocena (ocena funkcionalnosti vida, ekonomsko-socialnega statusa, senzornih spretnosti, vsakodnevnih spretnosti, vsakodnevnih veščin, orientacije in mobilnosti, socialnih veščin vključevanja, rabe podporne tehnologije, izbire učnega medija, zaposlitvenih zmožnosti, pogojev in okolja za optimalno vključitev, prilagoditev za zunanja preverjanja znanja in psihološka ocena);
- razširjeni kurikulum (obravnavo otrok na domu, v porodnišnicah ..., tečaji in delavnice za otroke s PPPU*, taktilna senzibilizacija in pridobivanje delovnih izkušenj);
- svetovanje in izobraževanje (šola za starše, organizacija in izvedba strokovnih predavanj za starše in zaposlene, vzpostavitev in koordinacija ter delovanje skupin mentorjev, predstavitev in seznanitev s pripomočki in specialno opremo v Centru IRIS v specializiranih učilnicah, priprava in oblikovanje video posnetkov z didaktičnimi in metodičnimi priporočili ...),

- strokovni center (razvoj, izdelava in izposoja didaktičnih pripomočkov ter prilagajanje in tiskanje gradiv v brajico, izdelava tipnih slikanic, zemljevidov, pripomočkov, prilagajanje tekmovalnih pol, nakup strokovne literature ...).

Aktivnosti so zaokrožene v celoto in se izvajajo kontinuirano v vseh obdobjih od rojstva do vstopa na trg delovne sile.

Več o projektu na <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/>.

Dejavnosti, ki jih bomo izvedli v okviru projekta Strokovnega centra v letu 2020/2021 so naslednje:

2. skupina: Razširjeni kurikul

7.1 TEČAJ RAČUNALNIŠTVA ZA OTROKE S PPPU

Datum izpeljave: **september – december 2020**

Obseg: 30 ur

Koordinator: Tomaž Dojnik

Kontakt: tomaz.dojnik@center-iris.si

Vsebina: Na začetku učenci pridobijo osnovna znanja računalniškega opismenjevanja, ki so potrebna za razumevanje in samostojno uporabo računalnika. V nadaljevanju se ta znanja spiralno nadgradijo, poglobijo in razširijo z uporabo osnovne programske opreme in računalniških omrežij.

Računalništvo je ciljno naravnano. Učenci:

- spoznavajo osnovne pojme računalništva, vlogo in pomen računalnika in z njim povezane običajne in prilagojene tehnologije v sodobni družbi,
- pridobivajo temeljna znanja, spretnosti in navade za učinkovito in uspešno uporabo sodobne IKT za zadovoljevanje svojih in družbenih potreb,
- se usposobijo v slepem desetprstnem tipkanju,
- se usposobijo za uporabo osnovnih računalniških orodij,
- razvijajo sistematičnost, samostojnost, ustvarjalnost in kreativnost pri delu z računalnikom,
- razvijajo komunikacijske zmožnosti in spretnosti,
- pridobivajo spretnosti izobraževanja z računalniško tehnologijo,
- pridobivajo temelj za nadaljnjo komunikacijo in izobraževanje z računalniško tehnologijo.

7.2 RAZVIJANJE BRALNIH VEŠČIN ZA OTROKE S PPPU

Datum izpeljave: **september – december 2020**

Obseg, št. otrok: 15 ur/otrok, 5 otrok

Koordinator: Mia Kačič

Kontakt: sara.cesarek@center-iris.si

Vsebina: Delavnica nudi individualne ure razvijanja bralnih veščin za otroke s PPPU. Urili bomo bralne veščine (branje, bralno razumevanje) preko didaktičnih iger in s pomočjo didaktičnih pripomočkov. Otroci bodo spoznavali črke, zloge in besede preko veččutnega učenja ter igre. Poudarek individualnih ur z otroki bo na premagovanju ovir glede na posamezne primanjkljaje na področjih učenja, s pomočjo prilagojenih strategij in metod dela. Učili se bomo prepoznavati črke, jih med seboj povezovati v zloge in besede, in razumeti kaj beremo.

Vsem otrokom bo posredovan tudi VPRAŠALNIK ZA SAMOTESTIRANJE – PRED PRESOJANJEM SKOTOPIČNEGA/IRLEN SINDROMA <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/celostna-ocena/skoptichni-sindrom-irlen/vprasalnik-in-informacije/>). Glede na rezultate testa, jim bo omogočeno brezplačno testiranje na Centru IRIS.

7.3 VEČČUTNO UČENJE ZA OTROKE S PPPU, DELAVNICA ZA 1. TRIADO

Datum izpeljave: **8.-9. oktober 2020**

Koordinator: Ana Mohorko

Kontakt: ana.mohorko@center-iris.si

Vsebina: Z namenom aktivnega preživljanja popoldanskega časa, druženja in spoznavanja drugačnega načina učenja, bo na Centru IRIS potekala delavnica za otroke s PPPU. Glede na povprečno starost in potrebe udeležencev bomo v sklopu delavnice z vsemi čuti obravnavali določeno učno temo in se ob tem kaj koristnega naučili. Nekaj časa bomo posvetili tudi raziskovanju vrta čutil, kjer bomo pripravili zanimive aktivnosti.

7.4 TEČAJ ZA UČENCE 3. TRIADE IN SREDNJEŠOLCE

Datum izpeljave: 29. junij 2021, od 9.00 do 18.00

Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik

Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si, tanja.rudolf@center-iris.si

Tečaj za učence 3. triade in srednješolce z naslovom: »Umetnost življenja« bo potekal v Centru IRIS po zaključku pouka, predvidoma v torek, 29. junij 2021, od 9.00 do 18.00. Izvajalki: Tanja Rudolf in Nina ČK

7.5 DELOVNA IZKUŠNJA ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE

Datum izpeljave: **september 2020 – junij 2021**
 Št. udeležениh: 5 dijakov/šolencev
 Koordinator: Katjuša Koprivnikar
 Kontakt: katjusa.koprivnikar@center-iris.si

Vsebina: V Centru IRIS bo tudi v naslednjem šolskem letu rdeča nit ZAPOSLOVANJE. Delovne izkušnje, ki jih pridobivamo tekom šolanja so pomembne tako pri iskanju zaposlitve kot tudi pri odločanju za poklic. Pa vendar jih je včasih težko pridobiti. Znotraj Strokovnega centra vam nudimo delovno izkušnjo za en dan, v podjetju oziroma v poklicu, ki vas zanima. Glede na vaš interes poiščemo podjetje, ki bi vam za en dan omogočilo vpogled v njihov delovni proces in zadolžitve različnih delovnih mest, ter izkušnjo razgovora za delovno mesto. V ta namen pripravimo tudi delodajalca, ki ga skupaj z vami seznanimo s pripomočki in prilagoditvami, ki jih uporabljate in potrebujete. Tukaj vidimo tudi priložnost za mreženje in mogoče celo bodočo zaposlitev. Vsi zainteresirani dijaki in študentje se obrnite direktno na elektronski naslov koordinatorice.

3. skupina: Svetovanje in izobraževanje

Vse dejavnosti za starše se priključijo delavnicam in se terminsko prilagodijo delavnicam za otroke.

7.6 ŠOLA ZA STARŠE

Datum izpeljave: **september 2020–maj 2021**
 Obseg: 4 šole na leto
 1 v času za delavnico otrok 1. triade, 1 v času delavnice za otroke 2. triade, 1 v času delavnice za otroke 3. triade in ena v času delavnice za posebni program.
 Udeleženi: Za vse starše otrok z okvaro vida
 Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik

V Centru IRIS se zavedamo pomembnosti vloge staršev v procesu vzgoje in izobraževanja otrok z okvaro vida. Vemo tudi, da imate starši veliko skrbi in stisk, zato se vam želimo še bolj posvetiti in vašim potrebam in željam čim bolj približati.

S šolskim letom 2020/21 nadaljujemo cikel predavanj za starše otrok z okvarami vida. Letos bomo izvedli 4 srečanja šole za starše. Teme bodo povezane z različnimi vidiki življenja in dela z otroki z okvaro vida.

Na **šoli za starše** se bomo na vsaki delavnici posvetili eni temi in jo obdelali z različnih vidikov z različnimi predavatelji za vse starostne skupine. Delavnice so v naprej napovedane za celo šolsko leto, tako da si boste zanje lahko rezervirali čas. Na delavnicah bo poskrbljeno, da boste pridobili teoretično znanje, videli prikaze izvajanja aktivnosti in izkusili to aktivnost tudi sami. Z učitelji se boste pogovarjali o svojih dilemah, tako da boste dobili tudi odgovore na osebna vprašanja.

7.7 5. SREČANJE SPREMLJEVALCEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH OTROK

Datum izpeljave: **jesen 2020, od 14.00 do 17.00**
Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik
Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

V letošnjem šolskem letu bo potekalo že 5. srečanje spremljevalcev slepih in slabovidnih otrok. Glavna tema srečanja bo *Prilagoditve okolja*.

7.8 MENTORSTVO: za dijake, študente, starše

Datum izpeljave: **celo šolsko leto 2020/21**
Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik
Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

Več informacij: <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/svetovanje-in-izobrazevanje/mentorstvo-2/>

Povabili bi vas, da se obrnete na naše mentorje kadarkoli jih boste potrebovali.

O mentorstvu

- Cilj mentorstva:
opolnomočenje, razrešitev dilem in vprašanj z vrstniki oz. ljudmi z enakimi interesi, napredek v znanju, spretnostih ...
- Kdo je mentor?
Sogovornik, osebni motivator, človek z izkušnjami, ki jih je pripravljen deliti.
- Področja, kjer mentor lahko pomaga na osnovi osebne izkušnje:
šola, zaključni izpit in matura, maturantski ples, valeta, končni izlet, zaposlovanje, samostojnost, spolnost, partnerstvo, družina, finance, iskanje informacij, kuhanje, vid, oblačenje, odraščanje, menjava okolja, učiteljev
- Kdo lahko pomaga in komu lahko pomaga?
Dijaki, študentje, odrasli slepi in slabovidni, starši slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov (<http://strokovnicenter.splet.arnes.si/svetovanje-in-izobrazevanje/mentorji-ki-so-vam-na-voljo/>) lahko pomagajo drugim dijakom, študentom, odraslim slepim in slabovidnim, staršem slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov.
- Zakaj poiskati pomoč mentorja?
Da mi je lažje, da dobim informacije iz prve roke.
- Kako mi lahko mentor pomaga?
Me posluša, z mano deli svojo izkušnjo.
- Kako stopim v kontakt z mentorjem?
Po elektronski pošti, telefonu ali osebno (lahko v prostorih centra IRIS, prostor se določi po povpraševanju).
- Trenutno aktivni mentorji:
 - **Matija Bregar (slep):** matija.bregar@gmail.com, 051 428 810 ali v živo.
 - **Boštjan Vogrinčič (slep):** bostjan.vogrincic@gmail.com, 040 477 246 ali v živo.
 - **Ivan Bojnec (starš slabovidnega otroka):** ivan.mentor@center-iris.si ali v živo.

- **Mateja Smolej (starš slabovidnega otroka z več motnjami):** mateja.smolej@gmail.com, 051 671 135 ali v živo.
- **Lara Pavšič (starš slabovidnega otroka):** lara.mentor@center-iris.si, 031 569 745 (po 16.00 uri) ali v živo.
- **Gabrijela Palčič (slabovidna in starš slabovidnega otroka):** gabrijela.palcic@gmail.com, 041 528 1112.
- **Polona Perger (slepa):** polona.perger@gmail.com, 041 441 867.

Upamo, da boste možnost izkoristili in stopili v kontakt z vašim mentorjem.

7.9 TESTIRANJE ZA SKOTOPIČNI SINDROM / SINDROM HELEN IRLLEN

Testiranje učenca za skotopični sindrom/sindrom Helen Irlen (v nadaljevanju sindrom Helen Irlen) je namenjeno ugotavljanju težav s procesiranjem vidnih informacij, kjer ne gre za težave z očmi, ampak za način, kako možgani interpretirajo vizualne informacije. Zaznavne težave lahko vplivajo na učinkovitost učenja in dela, obnašanje, pozornost, sposobnost sedenja pri miru in koncentracijo.

Posamezniki s sindromom Helen Irlen se lahko soočajo s katero koli od naslednjih težav: počasnim branjem, neučinkovitim branjem, slabim razumevanjem prebranega, otežkočenim neprekinjenim branjem, s težavami pri zaznavi globine, težavami pri športih z žogo, občutljivostjo na svetlobo, sposobnostjo sedenja pri miru, slabšo pozornostjo in koncentracijo. Prav tako se lahko pojavijo napor in izčrpanost pri branju, učenju, pri uporabi računalnika ali pri delu pod neonsko razsvetljavo, pogosti glavoboli, bolečine v trebuhu ...

Sindrom Helen Irlen se *lahko* pojavlja skupaj z drugimi težavami pri branju in učenju, nekateri posamezniki pa lahko imajo tudi napačno določeno disleksijo, težave pri branju, ADHD ali specifične učne težave. Prepoznavanje in pomoč pri odpravljanju simptomov skotopičnega/sindroma Helen Irlen sicer ne pomeni, da otrok ne bo več potreboval dodatne strokovne pomoči ali korekcije vida, vendar bo delal lažje.

Več o tem: <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/svetovanje-in-izobrazevanje/skopticni-sindrom-irlen/>

V prilogi: VPRAŠALNIK ZA SAMOTESTIRANJE – PRED PRESOJANJEM SKOTOPIČNEGA SINDROMA/ SINDROMA HELEN IRLLEN ali preko spleta na: <http://strokovnicenter.splet.arnes.si/celostna-ocena/skopticni-sindrom-irlen/vprasalnik-in-informacije/>.

Glede na rezultate testa je slabovidnim otrokom in otrokom s PPPU, ki so v projekt vključeni omogočeno **brezplačno testiranje** na Centru IRIS.

Pogoj za testiranje je rešen vprašalnik za samotestiranje, kjer ugotovite ali ste kandidat za testiranje ali ne (<http://strokovnicenter.splet.arnes.si/celostna-ocena/skopticni-sindrom-irlen/vprasalnik-in-informacije/>):

Na testiranje se naročite: dragana.zunic@center-iris.si ali nina.celesnik@center-iris.si
Glede na rezultate testa je slabovidnim otrokom in otrokom s PPPU, ki so v projekt vključeni omogočeno **brezplačno testiranje** na Centru IRIS.

4. skupina: Strokovni center

7.10 PREDSTAVITEV REZULTATOV PROJEKTA

Naslov: *Strokovni center za celostno podporo otrokom in mladostnikom z okvaro vida ter otrokom in mladostnikom s primanjkljaji na posameznih področjih učenja.*

Datum izpeljave: **pomlad 2021 ob 16.00**
Koordinator: mag. Nina Čelešnik Kozamernik
Kontakt: nina.celesnik@center-iris.si

Predstavitev rezultatov projekta z naslovom *Strokovni center za celostno podporo otrokom in mladostnikom z okvaro vida ter otrokom in mladostnikom s primanjkljaji na posameznih področjih učenja*, četrtek, datum 3. triada delavnica **pomlad 2021 ob 16.00**. Predstavitev bo potekala v zbornici Centra IRIS.

Spremljajte nas na spletni strani www.strokovnicenter.splet.arnes.si ali se naročite na e-novice Centra IRIS (www.center-iris.si).

8. IZOBRAŽEVANJA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH IN ŠOLAH V OKVIRU PROJEKTA Z ROKO V ROKI POMOČ

Strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju nudimo podporo in širok nabor vsebin in načinov usposabljanj s področja pomoči in obravnave slepih in slabovidnih otrok ter otrok z okvaro vida v okviru projekta **Z roko v roki poMOČ – Krepitev kompetenc strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju na področju dela z otroki s posebnimi potrebami**. Projekt bo trajal do 30. 9. 2021.

Namen projekta je profesionalno usposabljanje strokovnih delavcev za uspešno vključevanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami v vzgojno-izobraževalnih programih. Vsebine se nanašajo na različna področja dela, preko katerih se razvijajo kompetence, ki jih strokovni delavci nujno potrebujejo v inkluzivnem izobraževanju: prepoznavanje potreb otrok s posebnimi potrebami, poglobljena komunikacija s starši, timsko delo, radovednost, kritično mišljenje, fleksibilnost, občutek odgovornosti. Projekt je financiran iz Evropskega socialnega sklada, zato so vsa izobraževanja za strokovne delavce brezplačna. Strokovni delavci dobijo ustrezna potrdila o udeležbi na izobraževanju.

Ciljne skupine so strokovni in vodstveni delavci na področju predšolske vzgoje, osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja ter vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

PROGRAMI:

Programne strokovnih usposabljanj lahko sestavimo v sodelovanju z institucijo in vsebine prilagodimo konkretnim potrebam. Strokovna usposabljanja so namenjena strokovnim delavcem za delo s slepimi in slabovidnimi otroki ali mladostniki ter otroki z okvaro vidne funkcije.

Programi obsegajo različne izobraževalne metode:

- splošna predavanja,
- usposabljanje v obliki delavnic,
- usposabljanje v obliki timskega dela,
- individualna svetovanja.

PONUDBA PROGRAMOV Centra IRIS, ki se izvajajo po dogovoru:

1. Program ob vključitvi slepih in slabovidnih otrok v vrtec
2. Delo s slepimi in slabovidnimi otroki v osnovni šoli
3. Delo s slepimi in slabovidnimi dijaki v srednji šoli

4. Tranzicijski program za delo s slepimi in slabovidnimi (ko otrok/učenec prehaja iz vrtca v osnovno šolo, iz nižjega razreda v višji razred, ob menjavi učiteljev, s šole na šolo, z osnovne šole v srednjo šolo)
5. Izobraževanje za učitelje o skotopičnem sindromu/sindromu Helen Irlen (izvajalka: mag. Nina Čelešnik Kozamernik)
6. Predstavitve CVI (Cortical Visual Impairment) – možganske slabovidnosti (izvajalki: Dragana Žunič, Mateja Maljevac)

ODDAJA POVPRASEVANJA:

Tel. št.: 01 2442 760

E-naslov: nastja.strnad@center-iris.si

8.1 SKUPINA ZA STROKOVNE DELAVCE V VRTCIH, KI DELAJO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI OZ. OTROKI Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE

Datum izpeljave: **1. del: 12. november 2020**

2. del: 28. januar 2021

3. del: 8. april 2021

Koordinator: Nastja Strnad in Tara Bartolj

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si in tara.bartolj@center-iris.si

Vsebina: Srečanja skupine za strokovne delavce v vrtcih, ki delajo s slepimi in slabovidnimi otroki ter otroki z okvaro vidne funkcije so namenjena vzgojiteljem, pomočnikom vzgojiteljev, svetovalnim delavcem in izvajalcem dodatne strokovne pomoči, ki poučujejo v vrtcih v programih s prilagojenim izvajanjem in z dodatno strokovno pomočjo. Strokovni delavci se na študijski skupini še dodatno usposabljaajo za delo s slepimi in slabovidnimi otroki oz. otroki z okvaro vidne funkcije ter si medsebojno izmenjujejo izkušnje v inkluzivnih procesih vzgoje in izobraževanja. V letošnjem šolskem letu so predvidena 3 srečanja študijske skupine po 4 šolske ure.

8.2 SKUPINA UČITELJEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV

Datum izpeljave: **1. del: 19. november 2020**

2. del: 11. februar 2021

3. del: 15. april 2021

Koordinator: Nastja Strnad in Damjana Oblak

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si in damjana.oblak@center-iris.si

Vsebina: Srečanja skupine učiteljev slepih in slabovidnih učencev in dijakov v rednih šolah so namenjena učiteljem, ki poučujejo v šolah, ki izobražujejo slepe/slabovidne učence/dijake v programih s prilagojenim izvajanjem in z dodatno strokovno pomočjo. Učitelji se na študijski skupini še dodatno usposabljaajo za poučevanje slepih in slabovidnih učencev ter si medsebojno izmenjujejo izkušnje poučevanja v inkluzivnih procesih vzgoje in izobraževanja. V letošnjem šolskem letu so predvidena 3 srečanja študijske skupine, vsako po 4 šolske ure.

8.3 NADALJEVALNI SEMINAR BRAJICE

Datum izpeljave: **29. oktober 2020**

Koordinator: Nastja Strnad

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si

Opis: Seminar je namenjen vsem, ki bi se želeli seznaniti s sistemom brajevega zapisa ter se naučiti pisanja in branja brajice. Udeleženci bodo spoznali sistem brajevega zapisa (brajeva celica, črke, števke, ločila, posebni znaki ...). Spoznali bodo brajev pisalni stroj, njegove sestavne dele ter funkcijske tipke. Naučiti se bo mogoče osnov pisanja na brajev pisalni stroj.

Vsebine in predavatelji:

- Uvod v brajico: Tatjana Murn
- Brajica in računalniki: Mateja Jenčič
- Naravoslovje in linearni matematični zapis za slepe: Polona Knific
- Glasbeni zapis v brajici: Neva Laščak
- Priprava in oblikovanje gradiv za tisk v brajici: Marija Repe Kocman

Trajanje: 6 ur

8.4 DELO S SLEPIMI IN SLABOVIDNIMI OTROKI OZ. OTROKI Z OKVARO VIDNE FUNKCIJE V PREDŠOLSKEM OBDOBJU

Datum izpeljave: **17. in 18. september 2020**

Koordinator: Nastja Strnad

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si

Ciljna skupina: vzgojitelji/ce, pomočniki/ce vzgojiteljev in drugi strokovni delavci v vrtcu
Opis: Pridobivanje osnovnih informacij o okvarah vida. Seznanitev s specifikami izvajanja programa za predšolske otroke z okvarami vida, s

strokovnimi tiflopedagoškimi principi obravnave slepega in slabovidnega otroka, ki predstavljajo vsestranski razvoj otroka na motoričnem, kognitivnem in socialnem področju. Razumevanje otrokovih posebnih potreb zaradi senzornega primanjkljaja ter zagotavljanje enakovrednega vključevanja slepega in slabovidnega otroka v dejavnost vrtca.

Vsebine in predavatelji:

- Slep in slaboviden otrok oz. otrok z okvaro vidne funkcije v predšolskih programih (Dragana Žunič)
- »Moj svet opazovan skozi kalejdoskop« (predstavitve kortikalne/cerebralne motnje vida) (Dragana Žunič)
- Principi in strategije v obravnavi otrok s kortikalno/cerebralno motnjo vida (Dragana Žunič)
- Orientacija in mobilnost pri slepih in slabovidnih otrocih oz. otrocih z okvaro vidne funkcije (Peter Rot)
- Avdiodeskripcija za slepe in slabovidne otroke oz. otroke z okvaro vidne funkcije v predšolskem obdobju (Peter Rot)
- Priprava varnega in spodbudnega okolja za slepe in slabovidne otroke oz. otroke z okvaro vidne funkcije (dr. Mateja Maljevac)
- Igra kot temelj razvoja slepih in slabovidnih otrok oz. otrok z okvaro vidne funkcije (dr. Mateja Maljevac)
- Izzivi v okolju, osebna izkušnja (Anja Detiček in Erlend More)
- Vsakodnevna opravila slabovidnih otrok oz. otrok z okvaro vidne funkcije in njihove družine (skupina vzgojiteljev slabovidnih otrok) (Iva Lesar)
- Vsakodnevna opravila slepih otrok in družinska dinamika (skupina vzgojiteljev slepih otrok) (Ajda Mikolič)

Trajanje: 16 ur (strnjeno)

8.5 SEMINAR ZA UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV

Datum izpeljave: **16. in 17. oktober 2020**
 Koordinator: Nastja Strnad
 Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si

Ciljna skupina: razredni učitelji, predmetni učitelji v osnovni in srednji šoli
 Opis: Pridobitev osnovnih informacij o okvarah vida, teoretičnega znanja o tiflopedagoških, psiholoških in pedagoških posebnosti dela s slepimi in slabovidnimi. Seznanitev z možnostmi sistematičnega načrtovanja, izvajanja in spremljanja prilagojenega pedagoškega procesa. Seznanitev s specialnopedagoškimi dejavnostmi slepih in slabovidnih in njihovim pomenom za vsestranski razvoj. Seznanitev s postopki oblikovanja besedil za slepe in slabovidne ter vloga Centra IRIS.

Vsebine in predavatelji:

- Center IRIS in inkluzija: Katjuša Koprivnikar
- Raznolikost okvar vida: Tatjana Murn
- Zakonitosti poučevanja slepih in slabovidnih: Tatjana Murn
- Prilagajanje gradiv za slepe ter priprava prilagojenega učnega procesa: Marija Repe Kocman
- Prilagajanje gradiv za slabovidne ter priprava prilagojenega učnega procesa: Jera Svetek

- Vsakodnevna opravila otrok slepih in slabovidnih: Sara Češarek
- Psihodinamske značilnosti vključevanja otroka z okvaro vida v inkluziji: Sabina Šilc
- Orientacija in mobilnost otrok slepih in slabovidnih otrok: Sara Češarek in Peter Rot
- Učni pripomočki in specialna oprema za slepe in slabovidne: Marija Repe Kocman
- Načrtovanje in priprava individualiziranega programa: Marija Jeraša
- Tehnike opisovanja slepim in slabovidnim: Sara Češarek in Peter Rot
- Učni pripomočki in specialna oprema za slepe in slabovidne: Marija Repe Kocman
- Razdelitev po različnih predmetnih področjih: udeleženci se razdelijo v skupine glede na predmet, ki ga poučujejo: jezikoslovje, družboslovje, naravoslovje, matematika, fizika, glasbena umetnost, likovna umetnost, šport.

Trajanje: 16 ur (strnjeno)

8.6 POMOČ Z LIKOVNO UMETNOSTJO

Datum izpeljave: **11. december 2020**

Koordinator: Nastja Strnad

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si

Ciljna skupina: strokovni delavci na vseh nivojih izobraževanja

Izvajalec: Tanja Rudolf

Opis: Namen dvodnevne izkustvene delavnice je strokovnim delavcem preko lastne izkušnje prikazati inovativne pristope k nudenju psihosocialne pomoči, ki prispeva k aktiviranju, rehabilitaciji, psihosocialni integraciji otrok s posebnimi potrebami; spodbujati osebno rast strokovnih delavcev; spoznati razsežnosti likovnega izražanja in izkušnjo prenesti na svoje delovno okolje.

Trajanje: skupno 8 ur

8.7 SEMINAR ZA POMOČNIKE IN NADZORNE UČITELJE SLEPIH IN SLABOVIDNIH UČENCEV IN DIJAKOV PRI ZUNANJEM PREVERJANJU ZNANJA

Datum izpeljave: **14. april 2021**

Koordinator: Nastja Strnad

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si

Ciljna skupina: predmetni učitelji v osnovni in srednji šoli

Opis: Seminar je namenjen učiteljem, za katere šole načrtujejo, da bodo sodelovali pri eksternih preverjanjih znanj (splošna matura, poklicna matura, NPZ) kot nadzorni učitelji ali pomočniki slepih oz. slabovidnih učencev in dijakov. Seznanili se bodo s pravilniki o opravljanju eksternih izpitov za kandidate s posebnimi potrebami in navodili, ki jim jih bo

posredoval Državni izpitni center, ob tem pa se bodo osredotočili na konkretne situacije, ki jih lahko pričakujejo v svoji vlogi.

Vsebine in predavatelji:

- Seznanitev s specialno pedagoškimi didaktičnimi pristopi poučevanja učencev z motnjami vida: Tatjana Murn
- Navodila za prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami / Navodila za izvedbo prilagojenega načina opravljanja mature za dijake s posebnimi potrebami: Marija Jeraša
- Praktični primeri vloge pomočnika slepih in slabovidnih: Marija Jeraša

Trajanje:

6 ur

8.8 ZAČETNI SEMINAR BRAJICE

Datum izpeljave: **25. september 2020 in april/maj 2021**

Koordinator: Nastja Strnad

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si

Ciljna skupina: strokovni delavci na vseh nivojih izobraževanja ter starši slepih in slabovidnih otrok

Izvajalec: Tatjana Murn in Ajda Mikolič

Vsebina: Seminar je namenjen vsem, ki bi se želeli seznaniti s sistemom brajevega zapisa ter se naučiti pisanja in branja brajice. Udeleženci bodo spoznali sistem brajevega zapisa (brajeva celica, črke, številke, ločila, posebni znaki ...). Spoznali bodo brajev pisalni stroj, njegove sestavne dele ter funkcijske tipke. Naučili se boste osnov pisanja na brajev pisalni stroj.

Trajanje:

6 ur

8.9 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLABOVIDNE

Datum izpeljave: **po dogovoru, ob dobavi in izposoji računalniške opreme**

Koordinator: Nastja Strnad

Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si

Izvajalec: Mateja Jenčič

Vsebina: Seminar je namenjen učiteljem osnovnih in srednjih šol, ki so si izposodile prilagojeno računalniško opremo za slabovidne v Centru IRIS v Ljubljani.

- predstavitev prilagojene računalniške opreme za slabovidne (ZoomText),
- prikaz različnih načinov povečave, označevanj kazalcev, barvnih kontrastov,
- uporaba dodatnih funkcij (npr. DocReader),
- pomembnejše nastavitve v ZoomTextu,
- različne tehnike branja, pregledovanja besedila,
- uporaba prilagojene računalniške opreme v konkretnih primerih.

Trajanje:

2 ure

8.10 PRILAGOJENA RAČUNALNIŠKA OPREMA ZA SLEPE

- Datum izpeljave: **po dogovoru, ob dobavi in izposoji računalniške opreme**
 Koordinator: Nastja Strnad
 Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si
 Izvajalec: Mateja Jenčič
- Vsebina: Seminar je namenjen učiteljem osnovnih in srednjih šol, ki so si izposodile prilagojeno računalniško opremo za slepe v Centru IRIS v Ljubljani.
- predstavitev ne računalniške opreme za slepe (Jaws, brajeva vrstica),
 - način prikazovanja besedila, informacij,
 - različni tipi kazalcev,
 - uporaba Braille Viewerja,
 - pomen posameznih tipk na brajevi vrstici, spreminjanje pomena posameznih tipk na brajevi vrstici,
 - pomembnejše nastavitve v Jawsu,
 - uporaba prilagojene računalniške opreme v konkretnih primerih.
- Trajanje: 3 ure

8.11 SPECIALNA OPREMA ZA SLABOVIDNE

- Datum izpeljave: **po dogovoru, ob dobavi in izposoji specialne opreme**
 Koordinator: Nastja Strnad
 Kontakt: nastja.strnad@center-iris.si
 Izvajalec: **Iva Lesar**
- Vsebina: Seminar je namenjen učiteljem osnovnih in srednjih šol, ki so si izposodile prilagojeno računalniško opremo za slabovidne v Centru IRIS v Ljubljani.
- predstavitev izposojene elektronske lupe in različne možnosti uporabe,
 - prikaz različnih načinov povečave z elektronsko lupo,
 - zajem in shranjevanje teksta,
 - uporaba in primernost načinov pregleda za različne oblike gradiva (tekst, slike...).
- Trajanje: 3 ure

NEKAJ BESED O CENTRU IRIS

Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne (Center IRIS) je ustanova državnega pomena, katere ustanovitelj je Vlada Republike Slovenije. Je edini javni zavod, katerega dejavnost je izvajanje prilagojenih vzgojno izobraževalnih programov za slepe in slabovidne od vrtca do srednje šole, obravnava slepih in slabovidnih (tudi z večplastnimi motnjami), svetovanje, usposabljanje in podpora vsem ciljnim skupinam: slepim in slabovidnim ter ožji in širši okolici.

V okviru Centra IRIS so vzpostavljene enote s specifičnimi zadolžitvami, katerih naloge so:

- Izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti za slepe in slabovidne z nudenjem specialnih znanj (orientacija in mobilnost, komunikacijske tehnike za slepe in slabovidne, vsakodnevne veščine, športne in prostočasne dejavnosti, socialne veščine in socializacija...).
- Podpora inkluzivnim procesom s pripravo in izvajanjem usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju za delo s slepimi in slabovidnimi.
- Pomoč in podpora staršem slepih in slabovidnih otrok.
- Prostor za medsebojno srečevanje oseb z motnjami vida, vključenih v inkluzivne programe.
- Oblikovanje programov ozaveščanja in informiranja javnosti o posebnih potrebah slepih in slabovidnih.

POSŁANSTVO

Poslanstvo Centra IRIS je izobraževati in vzgajati slepe in slabovidne otroke in mladostnike za aktivno vključevanje v družbo, v kateri bo posameznik imel enakovreden položaj ter v njej deloval odgovorno do sebe in drugih. Naša pozornost je namenjena celoviti individualni obravnavi slepih in slabovidnih otrok in mladostnikov, svetovanju, usposabljanju ter nudenju podpore tako uporabnikom kot njihovim staršem ter izvajalcem vzgojno – izobraževalnih programov v inkluziji. Posebna skrb pa je namenjena strokovnemu razvoju na področju poučevanja slepih in slabovidnih ter ozaveščanju javnosti o posebnih potrebah oseb z okvaro vida.

VIZIJA Centra IRIS

Sodelovati, povezovati in delovati za dvig kakovosti življenja slepih in slabovidnih ter njihovih družin.

PRIJAVE IN INFORMACIJE

Za prijavo in več informacij o posamezni delavnici ali dogodku, se obrnite na koordinatorske ali pa nas kontaktirajte v tajništvo Centra IRIS:

info@center-iris.si

01/ 5383 755

Obiščete nas lahko tudi na DNEVU ODPRTIH VRAT, v soboto, 28. novembra 2020, ko bo na centru hkrati potekal sejem, s prednovoletnimi stojnicami in zanimivimi dogodki!

Informacije o dejavnostih, ki se bodo izvajale v šolskem letu 2020/2021, bomo objavljali na spletni strani www.center-iris.si.

Za sprotno obveščanje o dogodkih se naročite na e-novice Centra IRIS (prijavite se na spletni strani).

POMEMBNO OBVESTILO

Dejavnosti, objavljene v katalogu, bodo potekale v živo. V primeru poslabšanja epidemiološke slike, se bomo potrudili, da bo večina izvedena na daljavo, o čemer boste prijavljeni pravočasno obveščeni!

Koledar 2020/2021

Aktivnosti, ki potekajo skozi celo šolsko leto, so navedene med opisi dejavnosti v katalogu.

September		Oktober		November		December		Januar	
1		1	Delavnica za učence 1. triade osnovne šole	1		1		1	ново leto
2		2	Delavnica za učence 1. triade osnovne šole	2		2		2	ново leto
3		3		3		3		3	
4		4		4		4		4	
5		5		5		5		5	
6		6		6		6		6	
7		7		7		7		7	Delavnica za starše otrok s kombiniranimi motnjami
8		8	Delavnica za učence 2. triade osnovne šole, Veččutno učenje za otroke s PPPU	8		8		8	
9		9	Delavnica za učence 2. triade osnovne šole, Veččutno učenje za otroke s PPPU	9		9		9	
10		10		10		10		10	
11		11		11		11	Delavnica Pomoč z likovno umetnostjo	11	
12		12		12	Skupina za strokovne delavce v vrtcih	12		12	
13		13		13		13		13	
14		14		14		14		14	
15		15	Delavnica za učence 3. triade osnovne šole	15		15		15	
16		16	Delavnica za učence 3. triade osnovne šole, Seminar za učitelje slepih in slabovidnih	16		16		16	
17	Delo s slepimi in slabovidnimi otroki v predšolskem obdobju	17	Seminar za učitelje slepih in slabovidnih	17		17		17	
18	Delo s slepimi in slabovidnimi otroki v predšolskem obdobju	18		18		18		18	
19		19		19	Skupina učiteljev slepih in slabovidnih učencev in dijakov	19		19	
20		20		20		20		20	
21		21		21		21		21	
22		22	Delavnica za dijake SŠ	22		22		22	
23		23	Delavnica za dijake SŠ	23		23		23	
24		24		24		24		24	
25	Začetni seminar brajice	25		25		25	božič	25	
26		26	jesenske počitnice	26		26	Dan samostojnosti in enotnosti	26	
27		27	jesenske počitnic	27		27		27	
28		28	jesenske počitnic	28		28	novoletne počitnice	28	Skupina za strokovne delavce v vrtcih
29		29	jesenske počitnic, Nadaljevalni seminar brajice	29		29	novoletne počitnice	29	
30		30	jesenske počitnic	30		30	novoletne počitnice	30	
		31				31	novoletne počitnice	31	

Februar		Marec		April		Maj		Junij	
1	Zimska šola v naravi	1		1		1	praznik dela	1	
2	Srečanje dijakov zaključnih letnikov, Zimska šola v naravi	2		2		2	praznik dela	2	
3	Zimska šola v naravi	3		3		3		3	
4	Delavnica za dijake SŠ, Srečanje dijakov zaključnih letnikov, Zimska šola v naravi	4		4	velikonočna nedelja	4		4	
5	Delavnica za dijake SŠ, Srečanje dijakov zaključnih letnikov, Zimska šola v naravi	5		5	velikonočni ponedeljek	5		5	
6		6		6		6		6	
7		7		7		7		7	Letna šola v naravi
8	Prešernov dan	8		8	Skupina za strokovne delavce v vrtcih	8		8	Letna šola v naravi
9		9		9		9		9	Letna šola v naravi
10		10		10		10		10	Letna šola v naravi
11	Skupina učiteljev slepih in slabovidnih učencev in dijakov	11		11		11		11	Letna šola v naravi
12		12		12		12		12	
13		13		13		13		13	
14		14		14	Seminar za pomočnike in nadzorne učitelje slepih in slabovidnih	14		14	
15		15		15	Delavnica za predšolske otroke in njihove starše, Skupina učiteljev slepih in slabovidnih učencev in dijakov	15	Delavnica za učence 1. triade osnovne šole, Delavnica za učence 2. triade osnovne šole, Delavnica za učence 3. triade osnovne šole	15	
16		16		16		16		16	
17		17	Delavnica za starše otrok iz zgodnje obravnave	17		17		17	
18		18		18		18		18	
19		19		19		19		19	
20		20	Delavnica za učence 1. triade osnovne šole, Delavnica za učence 2. triade osnovne šole, Delavnica za učence 3. triade osnovne šole	20		20		20	
21		21		21		21		21	
22		22		22		22		22	
23		23		23	Začetni seminar brajice (datum še ni določen)	23		23	
24		24		24		24		24	
25		25		25		25		25	dan državnosti
26		26		26	pouka prost dan	26		26	
27		27		27	dan upora proti okupatorju	27		27	
28		28		28	prvomajske počitnice	28		28	poletne počitnic
		29		29	prvomajske počitnice	29		29	poletne počitnice, Tečaj za učence 3. triade in SŠ
		30		30	prvomajske počitnice	30		30	poletne počitnice
		31				31			

Julij 2019:

- Mednarodni tabor komunikacije in računalništva ICC, 14.-23. julij 2021

Zima/pomlad 2021:

- Športni vikend za 3. triado in SŠ
- Smučanje/tek na smučeh Rogla
- Smučanje/tek na smučeh Kranjska gora

Jesen 2020, pomlad 2021:

- Skupina za spremljevalce slepih in slabovidnih otrok in dijakov
- Tečaj računalništva za otroke s PPPU
- Razvijanje bralnih veščin za otroke s PPPU

Aktivnosti, ki potekajo skozi celo šolsko leto, so navedene med dejavnostmi v katalogu.